

Nieuwsbrief 39 november 2015

De Noordse stern: van Spitsbergen naar Antarctica (en terug)

Maarten Loonen

De Noordse stern trekt ieder jaar van de Noordpool naar de Zuidpool en is daarmee wereldkampioen langeafstandsvliegen én de vogel met het meeste daglicht in zijn leven. Op Spitsbergen broeden deze vogels in kleine kolonies en verdedigen hun nest op spectaculaire wijze. Geïnspireerd door nieuwe technieken om kleine vogels tijdens de trek te kunnen volgen en dankzij een crowdfundingactie van het Ubbo Emmius Fonds zijn we begonnen aan een langlopend onderzoek. Tijdens deze presentatie krijgt u de nieuwste bevindingen te zien, waarbij de resultaten zich niet beperken tot Spitsbergen, maar via de Witte Zee en de Eemshaven de gehele wereld overgaan tot aan Tasmanië en Antarctica toe.

Dr. Maarten Loonen is poolonderzoeker en Arctisch ecooloog, verbonden aan het Arctisch Centrum.

Wanneer 30 november 2015

Hoe laat 19:30 uur

Waar Arctisch Centrum, A-weg 30 (ingang Herman Colleniusstraat) Groningen

Toegang € 2,-; studenten € 1,-

Komende Imaka-activiteiten

25 januari 2016: plaattektoniek rond Antarctica, door Tom Reijers

29 februari 2016: scriptie-presentatie door drie studenten van de minor Arctische en Antarctische Studies

21 maart 2016: onderzoek naar drieteenstrandlopers, door Jeroen Reneerkens

25 april 2016: info volgt

30 mei 2016: info volgt

juni 2016: excursie

Literatuur

Michelle van Dijk –

Sjef van Dongen, een Nederlandse poolheld – een reconstructie op basis van brieven en dagboeken

In dit boek wordt het ware verhaal verteld van Sjef van Dongen, een Nederlandse poolheld die in 1928 op Spitsbergen de neergestorte generaal Nobile probeerde te redden van het pakijs. Deze Italiaanse ontdekkingsreiziger stortte met zijn zeppelin neer op het pakijs van Spitsbergen tijdens zijn poging op de Noordpool te landen. Maar liefst 26 dagen trok Sjef van Dongen met zijn hondenspan door een 'witte hel', zoals hij het zelf aanduidde, en maakte deel uit van de grootste reddingsoperatie in het poolgebied ooit. Tijdens zijn barre tocht doodde Sjef twee van zijn geliefde honden om in leven te blijven. Hij werd na bijna een maand op het ijs ternauwernood gered.

Bij de redding van Nobile werden schepen en vliegtuigen uit tien landen ingezet en verloor de bekende Noorse ontdekkingsreiziger Roald Amundsen het leven. Kranten over de hele wereld volgden het nieuws van dag tot dag. Sjef stond op de voorpagina van de New York Times. Terug in Nederland werd Sjef als een held onthaald en ontving hij een Pauselijke en een Koninklijke onderscheiding. Maar wie kent hem vandaag de dag nog? Dit boek is een eerbetoon aan een vergeten Hollandse poolheld. Op basis van brieven en dagboeken is zijn leven en bijzondere reddingspoging op Spitsbergen gereconstrueerd door Michelle van Dijk.

Michelle van Dijk (1973) is gids, expeditieleider, auteur, spreker, campingeigenaar (op Spitsbergen) en tuinder.

Boekgegevens:

Sjef van Dongen - Nederlandse Poolheld

door Michelle van Dijk

ISBN 9789082135428

Hardcover, 27x20 cm, 120 pagina's, appendix met historisch materiaal.

Ontwerp: Beukers Scholma.

€ 19,99

Nienke Beintema -
De poolgebieden, voor in bed, op het toilet of in bad

De Poolgebieden:

- Waarom eten ijsberen geen pinguïns?
- Wat is de lol van kamperen bij min 40?
- Waarom heeft een potvis zoveel olie in zijn hoofd?
- Wat besliste de poolrace tussen Scott en Amundsen?
- Kun je overleven op alleen vlees? En is rauwe walvishuid lekker?
- Waarom zijn doodgevroren vingers zwart?

De polen staan bekend om hun ijzige schoonheid. Maar ze worden nog veel mooier als je de verhalen erachter kent: de wapenfeiten van al die mensen, dieren en planten die er overleven. Daarover gaat dit boek. Over leven tussen sneeuw en ijs, in storm, kou en duisternis.

De korte hoofdstukjes behandelen een breed spectrum aan poolverhalen, letterlijk van A tot Z: over dieren en planten en hoe ze overleven, over landschap en klimaat en over poolculturen. En natuurlijk over de dappere ontdekkers van vroeger en nu. Laat je meevoeren door de bizarre feiten, meeslepende drama's en luchtige wetenschap van de polen!

Nienke Beintema (1977) is bioloog en freelance wetenschapsjournalist. Ze schrijft onder meer voor NRC Handelsblad en is eindredacteur bij NRC Next. Nienke werkte als natuurgids in Minnesota (VS) en als reisleader en walvisgids op Spitsbergen en in Noord-Noorwegen. Met kano en rugzak trok ze door Alaska en Scandinavië.

Boekgegevens:

BBNC Uitgevers, augustus 2015

159 pagina's

prijs €9,95

Nieuws en actualiteiten

De grootste Nederlandse poolexpeditie ooit – op stap met Ramsey Nasr en Maarten Loonen

Een lezing in het kader van Studium Generale:

Tijdens de grootste Nederlandse poolexpeditie ooit gingen meer dan 55 wetenschappers uit allerlei disciplines op een ijsbreker naar het onbewoonde eiland Edgeøya aan de koude oostzijde van Spitsbergen.

Wanneer: woensdag 11 november

Tijdstip: 20.00 – 21.30 uur

Waar: Academiegebouw, Broerstraat 5 Groningen

Info: <http://sggroningen.nl/nl/evenement/nederlandse-poolexpeditie>

Shell abandons oil exploration in Arctic Ocean

Results of its multi-billion dollar efforts in the Chukchi Sea have been “clearly disappointing,” states the oil giant.

Shell Oil announced on September 28th that the firm will cease exploratory drilling in Alaska’s Chukchi Sea “for the foreseeable future”. The firm said it detected signs of oil and gas in the lease area—known as the Burger prospect and located about 135 kilometers northwest of the coastal town of Wainwright. But “these are not

sufficient to warrant further exploration” of the area, Shell said in a statement, given the high cost of the project as well as “challenging and unpredictable federal regulatory environment in offshore Alaska.”

Shell has sunk roughly \$7 billion over seven years into achieving a major oil strike in the Arctic Ocean. This year’s operations were sited just 90 kilometers southwest of Hanna Shoal, a biological hotspot that the Obama administration has made off-limits to oil and gas exploration, and 725 kilometers west of the U.S. Arctic National Wildlife Refuge.

Shell’s announcement came just as it hit the deadline to wrap up its 2015 operations in the Chukchi Sea under permit terms set by the U.S. Department of Interior’s Bureau of Ocean Energy Management. The agency toughened safety requirements for Shell’s Arctic Ocean oil exploration in response to the equipment failures, marine accidents, and violations of environmental protection

rules that dogged Shell's 2012 Arctic drilling season; as well as the Deepwater Horizon oil disaster in the Gulf of Mexico in 2010. Shell's announcement also came on further dips in the global price of oil, which has dropped about half in the past year on slow global economic growth and a supply glut.

Shell's Arctic Ocean goals have been controversial in the United States. Protestors attempted to blockade Shell's Arctic-bound vessels in Seattle, Washington and Portland, Oregon earlier in the year. Some conservation groups have castigated President Obama for allowing Arctic Ocean oil drilling to proceed, saying the approvals undercut Obama's own policies and promises to combat climate change.

By Emily Gertz, September 28, 2015

bron: <http://barentsobserver.com/en/energy/2015/09/shell-abandons-oil-exploration-arctic-ocean-28-09>

Tip: lees ook de reportage in De Correspondent over onze olieverslaving en de gevolgen daarvan voor het dorpje Point Hope, Alaska (18 mei 2015). Link: <https://decorrespondent.nl/2829/Shell-gaat-de-aarde-verder-opwarmen-en-dit-dorp-in-Alaska-is-de-dupe/352559349648-1095487c>

Websites

Twee websites met veel links over Spitsbergen en het Nederlandse poolstation in Ny Alesund:

- <http://cruise-handbook.npolar.no/en/> van het Norwegian Polar Institute
- <http://www.poolstation.nl/indexnl.php> van het Arctisch Centrum RuG